

8. mars-konsert 2023 - «Kvinnelige komponister»

Om komponistene

Amy Beach (1867-1944) er regnet som en av USAs ledende komponister. Hun komponerte i det store format. Hennes Gaelic Symphony, skrevet i 1894, tar opp i seg elementer fra engelsk, skotsk og irsk folkemusikktradisjon i det den søker å beskrive det irske folks lidelse og drømmer i den nye verden.

Den danske komponisten **Nancy Dalberg** (1881-1949) var elev av både Johan Svendsen og Carl Nielsen. Hun var første kvinnelige danske komponist som skrev en symfoni. Til tross for god mottagelse av hennes orkesterverk ble de lite fremført i sin samtid, og dermed komponerte hun etter hvert mest for mindre format, blant annet en rekke lieder. I 1918 skrev hun Capriccio for orkester, som vi har gleden av å åpne vår 8.mars-konsert med.

Den franske komponisten **Cécile Chaminade** (1857-1944) skrev over 400 verk, fra solokomposisjoner for klaver til orkesterverk og opera. Hennes mest kjente og spilte verk er Concertino for fløyte. Blant fløytister omtales verket kun som «Chaminade» og er regnet som et standardverk i fløytelitteraturen. Stykket er komponert i 1902 som et teknisk krevende eksamensstykk for fløytstudenter. Det er sagt om denne concertinoen at den inneholder alle elementer som skal til for å gjøre den til en sikker publikumsfavoritt.

Hanna Marie Hansen – av Randi Tvette Vik

Hanna Marie Hansen, f. 1875, var vidunderbarn med stor V. Norges musikkhistorie (1999) sier at HMM er en av de største musikkbegavelsene Norge har fostret. Familien bodde i Fjordgata, og faren var forsikringsagent med aner i Overhalla, og mora var fra Molde. Da Hanna var 4 år, arrangerte foreldrene en konsert i Arbeiderforeningen (Byscenen) for å skaffe penger til Hannas musikkutdanning. Da hadde hun 90 småstykker på repertoaret. Etter suksessen med konserten flyttet familien til Paris, og Hanna ga mange konserter på turen sørover. Hun begynte på det prestisjetunge Ecole Normale de Musique, hvor professor Turner sa: «Jeg har påtatt meg dette merkelige barns musikkundervisning gratis, målet er å presentere henne for den musikalske verden». 2 år etter debuterte Hanna i Paris. Det ble etter hvert en del økonomiske problemer, så de måtte flytte tilbake til Norge og bo der noen få år. Hanna konserterte både i Norge og store byer på kontinentet i disse årene. Da hun var 13 år, begynte Hanna å komponere småstykker med franske titler, og de ble utgitt.

I 1896 vant hun en prestisjetung konkurranse ved Pariskonservatoriet, og premien, foruten en pengesum, var et Erard-flygel – det flotteste merket når det gjaldt flygler.

I 1904 hadde hun en stor Norgeturne, bl.a. til Namsos hvor hun hadde slektninger. I 1908 var det en ny turne, den siste store turneen. Etter denne turneen er det som om det dabber av med konsertvirksomheten. Hun er ivrig med sine elever – hun hadde 440 elever i alt, og det var helst barn fra innflytelsesrike familier i Paris.

Fra 1927 var hun organist i den svensk-norske kirke i Paris.

I 1936 hører vi om en førstegangsoppførelse i Opera Comique med dansere fra Musikkonservatoriets ballettklasse. Det er verket Noces Norvegiennes som vi skal høre i kveld. Det

fortelles at det flere ganger har vært framført med klaver, men nylig er det blitt satt ut for orkester av komponisten selv. Det er en rapsodi satt sammen av norske folkeviser, klaverstykker av Grieg, Kjerulf og henne selv.

I 1923 fikk hun en utmerkelse av den franske stat for fremragende pedagogisk virksomhet, og i 1948 hedret den norske stat henne med St. Olavsmedaljen. Hun ble intervjuet av Morgenbladet om dette. Hun sier hun er stolt, men uten bitterhet – den kom for sent... HMM døde i 1954 og er begravet i Paris.

Hennes komposisjoner omfatter 28 sanger, 44 klaverstykker, 10 stykker for strykeinstrument og klaver, 2 orkesterverker, 1 klaverkonsert og en opera.